
Uchwała Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 16 marca 1975 r. w sprawie dalszego podnoszenia poziomu etycznego adwokatów i godności zawodu adwokata

Palestra 19/5-6(209-210), 2-4

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

niósł największe straty (np. w Izbie warszawskiej spośród 2.136 adwokatów zginęło w czasie okupacji 720, tj. 31⁰/₀; w innych izbach straty te nie były mniejsze);

- 3) dlatego — że idee faszystowskie jeszcze żyją i są aktywne bez względu na to, jakich używają nazw i hasel ostonowych.

Jest jeszcze jeden wzgląd, może najważniejszy, dla którego nawiązujemy do niedawnej rocznicy: z okrutnej lekcji historii wyciągnęliśmy, po szkodzie wprawdzie, ale za to właściwe i słuszne wnioski w zakresie naszej polityki wewnętrznej i zewnętrznej. Konsekwentne ich realizowanie może nas uchronić od wstrząsów, upadków i katastrof, jakich doznaliśmy w latach 1939—1945. Widocznym rezultatem nowej polityki był układ polsko-radziecki o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy, którego trzydziestą rocznicę obchodziliśmy niedawno. Układ ten już w chwili jego zawarcia otwierał przed nami perspektywę pokojowego rozwoju i przez lat 30 skutecznie pomagał nam i pomaga nadal w realizacji naszych gigantycznych założeń polityczno-społeczno-gospodarczych. I w tym właśnie leży głęboki sens obecnej polskiej racji stanu.

Z.S.

W dniach 15 i 16 marca 1975 r. odbyło się plenarne posiedzenie Naczelnej Rady Adwokackiej poświęcone omówieniu stanu etycznego adwokatury oraz zadań i obowiązków samorządu adwokackiego w sprawie stałego podnoszenia poziomu etyki i godności zawodowej adwokatów. W wyniku obrad Naczelna Rada Adwokacka powzięła uchwałę, której tekst — ze względu na doniosłość problematyki i jej znaczenie dla adwokatury — zamieszczamy niżej zaraz na pierwszych stronicach niniejszego numeru.

R e d a k c j a

Uchwała Plenum Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 16 marca 1975 r. w sprawie dalszego podnoszenia poziomu etycznego adwokatów i godności zawodu adwokata

I

W okresie minionych 30 lat adwokatura polska uległa istotnym przeobrażeniom. Struktura i formy zawodu zostały dostosowane do wymagań socjalistycznego społeczeństwa. Obsługa prawna ludności a tym samym przyczynianie się do urzeczywistnienia socjalistycznego porządku prawnego jest dziś ważnym i cenionym wkładem adwokatury w przeobrażenia naszego kraju budującego socjalizm. Te zmiany — zarówno w formie jak i treści — wpłynęły bezsprzecznie na wzrost autorytetu spo-

łecznego adwokatury. Powyższe osiągnięcia zobowiązują wszystkich adwokatów do jak najbardziej rzetelnego i zaangażowanego traktowania spełnianych funkcji, do stałego podnoszenia poziomu zawodowego i etycznego, do dużej wrażliwości społecznej i politycznej. Jest to więc sprawa godności socjalistycznego adwokata, w pełni świadomego roli i zadań w społeczeństwie oraz uczestniczącego aktywnie w procesach przemian.

Wspomniane przeobrażenia społeczne stawiają przed wszystkimi organami ochrony prawnej obowiązek troski o pełne i właściwe stosowanie prawa, a także o podnoszenie poziomu świadomości społecznej, w tym także kultury prawnej społeczeństwa. Rola adwokatury w realizacji tych zadań — ze względu na bezpośredniość i rozległość kontaktów ze społeczeństwem — jest szczególnie duża.

II

Obowiązujący Zbiór zasad etyki adwokackiej i godności zawodu spełnił i spełnia nadal wartościową funkcję w kształtowaniu pożądanych postaw etycznych adwokatów i aplikantów adwokackich. Wskazuje on bowiem na te ukształtowane potrzebami zawodu i sprawdzone w rozwoju historycznym zasady etyki i godności, które ze stanowiska etyki socjalistycznej zapewniają prawidłowe funkcjonowanie tego zawodu.

Rzeczą Naczelnej Rady Adwokackiej będzie gromadzenie opinii i doświadczeń co do tego, czy po przyszłej nowelizacji ustroju adwokatury nie zajdzie potrzeba dalszego doskonalenia wspomnianego wyżej Zbioru, tak by jeszcze trafniej wyrażał on cele i zadania adwokatury w rozwijającym się społeczeństwie.

III

Naczelna Rada Adwokacka stwierdza, że poziom zawodowy i moralno-polityczny adwokatów stale wzrasta. Ta ocena nie zwalnia jednak samorządu adwokackiego i wszystkich adwokatów od obowiązku działania mającego na celu dalsze podnoszenie tego poziomu zgodnie z rosnącymi wymaganiami naszego społeczeństwa. Dlatego też Naczelna Rada Adwokacka zwraca się do wszystkich adwokatów i aplikantów adwokackich, do wszystkich działaczy politycznych i samorządowych adwokatury, aby w codziennej swej pracy i działalności zatroszczyli się o jak najpełniejsze przestrzeganie zasad etyki i godności zawodu. Chodzi tu nie o werbalne wyłącznie deklaracje, ale o rzeczywiste przestrzeganie tych zasad, o zupełną zgodność słów i czynów.

Naczelna Rada Adwokacka zwraca uwagę wszystkich organów samorządu adwokackiego na obowiązek systematycznego czuwania nad pełnym wdrożeniem obowiązujących zasad i prawidłowym ich stosowaniem. Organy samorządu powinny udzielić właściwej pomocy osobom wstępującym do zawodu, tak by mogły one jak najpełniej i jak najlepiej poznać i przyswoić sobie zasady etyki. Dlatego celowe wydaje się nadanie ślubowaniu bardziej uroczystego charakteru, mogącego w psychice adwokata pozostawić trwałe ślad, związać go również emocjonalnie z zawodem. W trakcie tej uroczystości należy doręczać składającym ślubowanie obowiązujący tekst Zbioru zasad etyki adwokackiej i godności zawodu.

IV

Szczególona rola w kształtowaniu właściwych postaw i ocen etycznych przypada zespołom adwokackim. Bezpośredni, dodatni wpływ kolegów, mądra rada czy przestroga mogą w bardzo wielu wypadkach uchronić przed popełnieniem przewinienia dyscyplinarnego. Takie profilaktyczno-wychowawcze oddziaływanie kolegów jest nie tylko ich prawem, ale wręcz obowiązkiem (por. § 4 cyt. Zbioru).

Niezależnie od tej codziennej możliwości oddziaływania spoczywa poza tym na zebraniach zespołow adwokackich ustawowy obowiązek okresowej oceny członków zespołu z punktu widzenia ich poziomu zawodowego, etycznego i postaw społeczno-politycznych. Praktyka wykazuje, że ta forma kontroli czy nadzoru oraz oddziaływania nie jest jeszcze zbyt szeroko stosowana. W każdym razie nie mogą pozostać poza sferą oceny zebrania zespołu te rażąoce wypadki przewinień dyscyplinarnych członków danego zespołu, które wymagają podjęcia bardziej energicznego przeciwdziałania im bądź też rzucają ujemne światło na dane środowisko, a czasem nawet na całą adwokaturę. Od takiej aktywnej postawy wobec przewinień dyscyplinarnych i jej prewencyjno-represyjnej wymowy zespoły adwokackie nie mogą się w żaden sposób uchylić, rady adwokackie zaś powinny ze swej strony udzielić w tym zakresie pełnej i rzeczywistej pomocy.

V

W procesie dydaktyczno-wychowawczym aplikantów adwokackich należy sprawom etyki socjalistycznej i etyki naszego zawodu poświęcić więcej uwagi. Zwłaszcza osobisty przykład patrona odgrywa tu istotną rolę.

Naczelna Rada Adwokacka stwierdza, że sprawa wprowadzenia instytucji patronów w przyszłym prawie o ustroju adwokatury ma podstawowe znaczenie dla właściwego kształtowania postaw zawodowych, etycznych i moralno-politycznych aplikantów adwokackich. Zanim jednak dojdzie do takiej regulacji, rady adwokackie powinny się zatroszczyć o odpowiedni dobór właściwych patronów, sprawujących pieczę nad kształceniem aplikantów adwokackich. Istniejące przepisy pozwalają dziekanom rad adwokackich na stosowną ingerencję w tej kwestii, a wprowadzona w niektórych izbach praktyka wcześniejszych uzgodnień pomiędzy radą adwokacką a zespołem co do osoby patrona zasługuje na pełne poparcie i upowszechnienie.

VI

Prezydium NRA powinno czuwać na bieżąco nad tym, by sprawie analizy orzecznictwa dyscyplinarnego i skarg poświęcona była należyta uwaga, by ukazywało się więcej publikacji dotyczących etyki i godności zawodu i tym sposobem wywierających kształtująco-wychowawczy wpływ.

W tej dziedzinie szczególne zadania przypadają pismu „Palestra” i Ośrodkowi Badawczemu Adwokatury. Zamieszczone na łamach „Palestry” publikacje i prowadzone przez OBA badania pozwolą na zebranie odpowiednich doświadczeń, które w następstwie będą się mogły przyczynić do bardziej trafnego i odpowiadającego zachodzącym przemianom oraz duchowi czasu określenia wzorca socjalistycznego adwokata.